



In memoriam Lenkovics Barnabás (1955-2025)

Lenkovics Barnabás példamutató életútja és szakmai pályafutása sokféle nézőpontból méltatható. Hiszen ő egyszerre volt szerető férj, édesapa, nagypapa, elhivatott egyetemi tanár és tanszékvezető, ombudsman, alkotmánybíró, majd az Alkotmánybíróság elnöke. E nekrológban győri tanszéki kollégái nézőpontjából emlékezünk rá, mint a tanárra, aki jogásznemzedékek számára jelentett példaképet és iránytűt. A William Arthur Wardtól származó idézet szerint „a középszerű tanár magyaráz. A jó tanár indokol. A kiváló tanár demonstrál. A nagyszerű tanár inspirál.» Lenkovics Barnabás olyan nagyszerű tanár volt, aki fél évszázadon keresztül generációk egész sorát inspirálta, kitartásra, tudásvágyra és erkölcsi tartásra nevelte hallgatóit.

Egyetemi oktatói pályafutását 1974-ben kezdte az ELTE-n, ahol 1976-ban tanársegédi, 1982-ben adjunktusi, 1992-ben pedig egyetemi docensi kinevezést kapott. Két évtizedes oktatói tapasztalattal a háta mögött Bihari Mihály, Szekeres Tamás és Szalay Gyula felkérésére részt vett az 1995-ben újjászerveződő győri jogászképzés megalapításában. Rakamazon született, az ország egyik legszegényebb térségében. Fiatalkori tapasztalatai megtanították arra, hogy a tudás és a műveltség felemelő erő, amely nemcsak egyéni sorsokat, hanem közösségeket is jobbá tehet. Így a kezdetektől fogva támogatta a tudás vidékre vitelét és decentralizációját, új egyetemek és új képzések létrehozását, ezzel pedig a vidék felzárkóztatását.

Az 1995 szeptemberében induló győri jogászképzés az ELTE kihelyezett intézete égisze alatt működött, amely ekkor még – felsőbb évfolyamok hiányában – nagyméretű, integrált tanszéki struktúrával rendelkezett. Lenkovics Barnabás 1996 elejétől kezdődően vezette a Civilisztikai Tanszéket, amely a hagyományos

polgári jog és polgári eljárásjog mellett a nemzetközi magánjogot, a munkajogot, a mezőgazdasági jogot és az Európai közösség kereskedelmi jogát is magába foglalta. 2002-ben a Széchenyi István Főiskola egyetemmé vált, a jogászképzés az ELTE-től elszakadva önálló útjára lépett, és ezen időszak alatt a Civilisztikai Tanszék egyes diszciplínái is elkezdtek különválni, és önálló tanszékekké szerveződni. A tanár úr ezt követően a klasszikus polgári jogot gondozó, a Civilisztikai Tanszékből átalakuló Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszéket vezette.

Lenkovics Barnabás vezetése alatt a polgári jog és a perjog oktatásában Jobbágyi Gábor, Székely László, Menyhárd Attila, Szalay Gyula, Csiky Ottó, Somlai Zsuzsanna, valamint óraadóként számos ügyvéd és bíró működött közre. Lenkovics tanár úr az oktatói utánpótlás érdekében fiatal doktoranduszokat is bevont az oktatásba, így került elsőként a tanszék kötelékébe Herédi Erika és Menyhárt Ádám, majd a 2000-es évek elején a tanszék mai oktatóinak a zöme. Tanszékvezetőként 19 éven át, 2015-ig szolgálta a győri jogászképzést, 2018-tól pedig professor emeritusként támogatta a tanszék munkáját. A Széchenyi István Egyetem Szenátusa 216/2015 (XII.7.) számú határozatával köszönetét fejezte ki Lenkovics Barnabás professzor úrnak a Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék vezetőjeként kifejtett két évtizedes, iskolateremtő munkásságáért.

Ezt az iskolateremtő munkásságot jól jelzi, hogy PhD fokozatot szerzett doktoranduszai voltak Milassin László (2005), Szegedi András (2007), Menyhárt Ádám (2012), Kőhidi Ákos (2013), Szalai Péter (2015), Reiderné Bánki Erika (2015) és Keserű Barna Arnold (2016), akik az évek előrehaladtával mind a győri jogi kar docensei lettek.

Kollégái Lenkovics Barnabástól mindig sokat tanulhattak mind szakmailag, mind emberileg. Ő nem pusztán jogász volt, hanem valódi jogtudós. Vallotta, hogy nem az ember van a jogért, hanem a jog az emberért. Ezért a jogi szabályozásban meg kell találni az embert és a valódi emberi értékeket. Kritikusan fordult a jog technicizálódása felé, a túlburjánzó technokrata jogot nem a jog uralmának, hanem a jog rémuralmának tartotta. Életkorából adódó tapasztalata és komplex látásmódja mindig arra sarkallta a kollégáit, hogy keressék és fejlesszék az idő- és értékálló jogot. Azt, ami mellett az ember ember maradhat, és visszatálhat a gyökereihez. A tanár úr nemcsak a vidéki egyetemépítés kapcsán, de az élet más területein is hitt a lokalitás erejében. Ezt tudományos munkásságában is következetesen képviselte. Számtalanszor idézte Ernst Schumacher „A kicsi szép” című művét, amely már címében is jelzi, hogy az ember hajlamos túlméretezett megoldásokban gondolkodni, így azonban a világ emberellenessé, személytelené válik. Híve volt az emberléptékűségnek, az átlátható struktúráknak, amit az ember képes kontrollálni, és amiben ki tudja bontani a személyiségét.

Jól jelzi Lenkovics Barnabás emberközpontú életfelfogását a 2013-tól kezdődően megjelenő könyveinek címe is: Ember és tulajdon; Ember és jog; Ember és emberség; Ember és gondolat. Az elmúlt évek publikációiban az ember mellett pedig már a család került a tanár úr gondolkodásának középpontjába.

Az emberről és a családról alkotott világképe a jog és az etika metszéspontjában olyan értékeket közvetített számunka, amelyet joghallgatóként, oktatóként

és a boldog életre törekvő emberként is hasznosíthatunk. Személyes példája, intelmei és bölcsességgel átítatott tanításai generációk számára jelentenek máig ható iránytűt.

A tanár úr halálhíre mély megrendülést váltott ki mindazok körében, akik ismerhették. Az elmúlt 50 évből egykori hallgatói Lenkovics Barnabás emberségét, türelmét és bölcsességét méltatták visszaemlékezéseikben.

Megtiszteltetés volt Lenkovics Barnabás tanítványának és kollégájának lenni. Távozása pótolhatatlan veszteség a tanszék, az egyetem és a magyar jogásztársadalom számára. Emlékét, atyai jó tanácsait, tanításait és példamutató életútját mély tisztelettel őrizzük. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

Lenkovics Barnabás tanár úr az elmúlt években rendszeresen publikált a Jog-Állam-Politika számaiban, a hagyományos konzervatív értékek mellett szólva, mint a család, az emberi élet méltósága és a keresztény értékközpontúság. Egyik utolsó írását is a kar folyóiratának küldte el, amelyet jelen számunkban közlünk, megemlékezve a nagyszerű tudósról és barátról. Szomorú szívvel emlékezünk és igyekezzünk a tőle kapott tudást hűséggel őrizni és tovább adni. Lenkovics Barnabás örök példaképnek!

A Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék munkatársai nevében
Keserű Barna Arnold
a Jog-Állam-Politika szerkesztősége nevében
Szoboszlai-Kiss Katalin



•
Szerényi Gábor grafikája